

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 26P/142/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122205621
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Balalová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2022:3122205621.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa J. S., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov: matky, Y. Q., bytom A. XX/X, X. - A., Česká republika, t. č. na neznámom mieste a otca, J. S., bytom J. Q. D., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, Z., o podnete Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. N a r i a d ť u j e sa toto neodkladné opatrenie:

„Maloletému J., nar. XX.XX.XXXX sa u k l a d á výchovné opatrenie - povinnosť podrobovať sa v období od 05.09.2022 do 31.01.2023 odbornému poradenstvu, ktoré sa bude vykonávať v Liečebno-výchovnom sanatóriu R. X., J. XX, R. X.. Náklady spojené s poskytovaním starostlivosti znáša po celú dobu trvania výchovného opatrenia Centrum pre deti a rodiny W., H. XX, W..

II. Toto neodkladné opatrenie z a n i k n e uplynutím času, na ktorý bolo nariadené.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín (ďalej len „úrad“) svojím návrhom žiadal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by maloletému uložil výchovné opatrenie s povinnosťou podrobovať sa odbornému poradenstvu, ktoré sa bude vykonávať v Liečebno-výchovnom sanatóriu R. X. (ďalej len „sanatórium“), a to v období od 05.09.2022 do 31.01.2023 s tým, že náklady spojené s poskytovaním starostlivosti bude po celú dobu trvania výchovného opatrenia znášať Centrum pre deti a rodiny W. (ďalej len „CDR“). Úrad v podnete uviedol, že maloletý bol rozhodnutím súdu umiestnený do starostlivosti CDR. Dňa 07.06.2022 bolo realizované stretnutie na pôde CDR za prítomnosti pracovníkov CDR a sanatória, z ktorého vyplynulo, že zdravotný stav maloletého si vyžaduje osobitnú starostlivosť na špecializovanej samostatnej skupine CDR pre deti s duševnou poruchou. Odborný tím CDR konštatoval, že je v najlepšom záujme maloletého pokračovanie v pobyte v sanatóriu počas celého školského roka. CDR uviedlo, že nemá kompetenciu zabezpečiť maloletému potrebnú odbornú pomoc v oblasti vzdelávania aj správania ako má sanatórium. Odborný personál sanatória uviedol, že maloletý má aktuálne potenciál fungovať aj na samostatnej výchovnej skupine s prihliadnutím na prijatie opatrení a asistenta učiteľa počas vzdelávania. Taktiež poukázal na potrebu postupného začlenenia maloletého do nového CDR v prípade zmeny zariadenia. Z vyjadrenia sanatória ďalej vyplynulo, že maloletý bude môcť absolvovať aj v školskom roku 2022/2023 pobyt v ich zariadení. V zmysle § 123 ods. 1 písm. c) zákona číslo 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní sanatórium poskytuje psychologickú, psychoterapeutickú starostlivosť a výchovu a vzdelávanie deťom s vývinovou poruchou učenia a deťom s poruchami aktivity a pozornosti, u ktorých ambulatná starostlivosť nevedla k náprave. Vzhľadom k vyvíjajúcej sa potrebe maloletého je v jeho najlepšom záujme zabezpečiť odborné poradenstvo prostredníctvom režimového zariadenia, v ktorom je zabezpečovaný skupinový a individuálny prístup a špeciálno-pedagogická,

psychoterapeutická pomoc maloletému. Prostredníctvom predmetného odborného poradenstva je možné naďalej pracovať na pozitívnych zmenách v správaní maloletého, vzdelávaní a zmiernovať následky dlhodobej traumatizácie a deprivácie.

2. Pre účely rozhodnutia o neodkladnom opatrení sa súd oboznámil s návrhom úradu, lekárskeho posudkom MUDr. M. W. zo dňa 16.05.2022, správou CDR zo dňa 24.05.2022, správou CDR zo dňa 25.08.2022 ako aj obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 26P/142/2022 a zistil nasledovný skutkový stav:

3. Maloletý J. má 13 rokov. Okresný súd Trenčín uznesením č.k. 30P/82/2017-11 zo dňa 12.07.2017 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého odovzdal do starostlivosti CDR a súčasne začal bez návrhu konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 12.07.2017. Následne Okresný súd Trenčín uznesením č.k. 26P/9/2022-19 zo dňa 02.09.2022 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil maloletému výchovné opatrenie a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v sanatóriu a to na obdobie od 03.02.2022 do 30.06.2022. Uvedené uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 28.01.2022. Rozsudkom č.k.30P/82/2017-290 zo dňa 29.06.2022 súd nariadil nad maloletým J. ústavnú starostlivosť v Centre pre deti a rodiny, H. XX, W. a rodičom dieťaťa uložil povinnosť prispievať na výživu mal. J. sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok doposiaľ nenadobudol právoplatnosť.

4. Zo správy CDR zo dňa 25.08.2022 súd zistil, že letné prázdniny 2022 trávil u starej matky v D. na krátkodobých pobytoch. Podľa vyjadrenia starej matky bol pobyt maloletého bez výrazných prejavov nevhodného správania. Počas pobytu v CDR sa občas vyskytol prejav agresivity, ak nebolo vyhovené jeho predstavám. Zo správy ďalej vyplýva, že psychologička CDR J.. F. hodnotí osobnosť maloletého ako introvertne ladenú so zníženou sebareguláciou a sebareflexiou. Správanie mal. J. je nepredvídateľné, pri konfliktoch využíva verbálnu agresiu, ktorá má tendenciu eskalovať v situáciách, kedy si maloletý nemôže robiť podľa svoj j vôle a musí dodržiavať pravidlá.

5. Z lekárskej správy J.. M. W. súd zistil, že maloletý je dispenzarizovaný v pedopsychiatrickej starostlivosti od r. 2017pre emočnú poruchu v popredí s úzkosťou a prejavmi afektívnej lability, poruchou pozornosti, psychomotorickým nepokojom a sťaženým prispôsobovaním. Záverom správa uvádza, že zdravotný stav maloletého si vyžaduje osobitnú starostlivosť v špecializovanej samostatnej skupine detského domova pre deti s duševnou poruchou.

6. Podľa § 2 ods. 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku (CMP), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 330 ods. 2 CSP, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

10. Podľa § 360 ods. 1 a 2 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

11. Podľa 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

12. Podľa § 37 ods. 3 písm. b) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

13. Podľa § 37 ods. 5 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

14. Podľa § 123 ods. 1 zákona číslo 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon), liečebno-výchovné sanatórium poskytuje psychologickú, psychoterapeutickú starostlivosť a výchovu a vzdelávanie deťom s vývinovou poruchou učenia a deťom s poruchami aktivity a pozornosti, u ktorých ambulantná starostlivosť nevedla k náprave, na základe a) žiadosti zákonného zástupcu dieťaťa, b) právoplatného rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia, c) právoplatného rozhodnutia súdu alebo príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o uložení výchovného opatrenia, ak ide o denné zariadenie.

15. Účelom neodkladného opatrenia je okamžite súdne riešiť vec, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Neodkladné opatrenie je právnym inštitútom procesného práva, ktoré možno vydať za predpokladu, že sú aspoň osvedčené základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti a dôvodnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana a súčasne, že sa jedná o stav, kedy vec neznesie odklad, kedy je potrebný okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie si vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia tak naliehavej potreby výchovného operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a vyžaduje bezodkladnú úpravu pomerov. V každej veci, ktorá sa týka maloletého dieťaťa je zároveň potrebné vždy prihliadať aj na záujem maloletého dieťaťa.

16. V danej veci mal súd za to, že sú splnené podmienky pre vydanie navrhovaného neodkladného opatrenia v tejto veci. Maloletý je na základe predchádzajúceho rozhodnutia súdu odovzdaný do starostlivosti CDR, ktoré však nemá možnosti poskytovať maloletému potrebnú špeciálnopedagogickú a psychoterapeutickú pomoc a táto je mu počas školského roka poskytovaná v LVS R. X.. Z predložených listín mal súd za osvedčené, že je v záujme mal. J. pokračovať v individuálnej a skupinovej pedagogickej a psychologickej starostlivosti, ktorá mu je v uvedenom zariadení poskytovaná. Zároveň s poukazom na nadchádzajúci školský rok a nutnosť urýchleného konania, má súd za to, že sú splnené podmienky pre nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia, a že nariadenie neodkladného opatrenia je za daného skutkového stavu v najlepšom záujme dieťaťa, pričom Zákon o rodine umožňuje aj opakované uloženie výchovného opatrenia. Navrhované zariadenie LVS R. X. maloletý pozná, navštevuje ho od 03.09.2020, v danom zariadení sa maloletý adaptoval a má tam nastavený individuálny liečebno-výchovný plán. Maloletý potrebuje režimové zariadenie, v ktorom sa bude pracovať na pozitívnych zmenách v jeho správaní a učení a zmierňovať následky dlhodobej traumatizácie a deprivácie. Na základe uvedených skutočností, mal súd za preukázané, že pobyt v sanatóriu je jednoznačne na prospech maloletému dieťaťu. Súd v danej veci nebude bez návrhu začínať konanie o nariadenie výchovného opatrenia, pretože má za to, že nariadením neodkladného opatrenia totožného obsahu s prípadným výrokom vo veci samej, bude účinnejšie chránený záujem maloletého dieťaťa, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

17. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne v jednom vyhotovení (§ 357 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie v zmysle § 365 ods. CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Toto neodkladné opatrenie je v časti ponechania maloletého dieťaťa (výrok I.) vykonateľné, len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 3 CMP).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 371 ods. 1 CMP).